

بررسی مشکلات کشاورزان بخش ایلخچی در کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تبریز

مشکلات کشاورزان بخش ایلخچی در کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تبریز بررسی شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق تبریز، قاسم قویدل در نشست کمیسیون کشاورزی اتاق تبریز با اشاره به اینکه ایلخچی در حال تبدیل شدن به قطب پسته است افزود: پسته در نقاط مختلف کشور قابل کشت بوده و باید با تغییر الگوی کشت در حوزه دریاچه ارومیه که مستعد کشت این محصول است، تلاش کنیم تا تولید این محصول استراتژیک و ارزآور تقویت شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تبریز بر لزوم فراهم ساختن الزامات و پیش نیازهای تغییر الگوی کشت از جمله ارائه آموزش های لازم و ارائه یارانه های دولتی در مواردی که تغییر الگوی کشت و باردهی و سودآوری محصول زمان بر است، تاکید کرد.

وی گفت: امروز، استان کرمان مرغوبیت پسته را از دست داده که علت آن کمبود آب و آلودگی خاک و پیری درختان است و پسته ایران که ارزآوری بالا دارد و در دنیا معرف ایران است، با تهدید تولید مواجه شده و باید مناطق جایگزین را برای کاشت آن انتخاب کنیم.

حسین فیروزی، فرماندار شهرستان اسکو با اشاره به اینکه در هزار هکتار از اراضی بخش ایلخچی باغات پسته احداث شده که 700 هکتار آن بارور و 300 هکتار آن غیربارور است، گفت: عدم اعطای کافی تسهیلات بانکی برای پسته کاران با توجه به معطلی چند ساله آنها تا باردهی درختان، مشکل آفات خاص پسته، قیمت بالا و کیفیت پایین سم و کود، بحث توجه به امنیت باغات و مجوزهای احداث خانه باغ از جمله مشکلات این حوزه است.

وی ادامه داد: کاشت این محصول با توجه به ارزش افزوده و قیمت آن رو به توسعه بوده و رغبت برای تولید بیشتر است. با عنایت به اینکه آذربایجان مهد تجارت خشکبار است، از اتاق بازرگانی در بحث فرآوری، بازاریابی و فروش محصول انتظار کمک داریم.

صمد رحیم زاده از کشاورزان بخش ایلخچی به بیان مشکلات این صنف از جمله عوارض آب چاه ها در صورت مصرف مازاد، لزوم حمایت جهاد کشاورزی در نظارت بر سموم و کودها از لحاظ کیفی و مواد موثره و شناسایی و ممانعت از عرضه سموم و کودهای تقلبی، آموزش های مرتبط با مراحل کاشت، داشت و برداشت و زمان بندی های استفاده از کودها و سموم، جلوگیری از خام فروشی، توجه به فرآوری، صادرات و برندینگ پسته ایلخچی، تشویق و ترویج و ارائه الگوی کاشت پسته، امنیت باغها و مشکلات صدور مجوز فس کشی و خانه باغ پرداخت.

جلال حق شناس از کشاورزان بخش ایلخچی با اشاره به اینکه کشاورزان منطقه، کمبود آب و لزوم اصلاح الگوی کشت را از دو دهه قبل تذکر داده اند، حمایت جدی دولت از کشاورزان در تغییر الگوی کشت علی الخصوص در پسته را خواستار شد چرا که با تغییر الگوی کشت از محصول پیاز به پسته، کشاورز باید 7 سال منتظر بماند تا درختان پسته به بار بنشینند.

وی، خواستار صدور مجوز احداث خانه باغ و تسریع در اتمام طرح آبیاری قطره ای اراضی کشاورزی 1400 بهره بردار منطقه و صدور مجوز انشعابات توسط شرکت های خدمات رسان به اراضی کشاورزی ایلخچی شد.

لازم به ذکر است بخش ایلخچی سابقه کاشت 200 ساله پسته را دارد و در سال های اخیر، کشاورزان ایلخچی به صورت خودجوش به تغییر الگوی کشت به پسته اقدام کرده اند و لازم است حمایت های علمی و عملی در جهت عدم دلسردی آن ها از تغییر الگوی کشت و حفظ باغات پسته به عمل آید.

یوسف غفارزاده، مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان با اشاره به اینکه در 22 دشت از 24 دشت استان با افت سطح آب های زیرزمینی از 20 الی 80 سانتی متر مواجه هستیم، علت آن را اضافه برداشت بیش از ظرفیت عنوان کرده و گفت: برای پایدار بودن این منابع باید جلوی افت سطح آب های زیرزمینی را بگیریم که آن هم از طریق کمبود برداشت یا افزایش بارندگی میسر است و تاثیر تغذیه مصنوعی در چاه ها کمتر بوده و از آب برداشت شده از منابع زیرزمینی باید استفاده اصولی بکنیم.

وی افزود: باید ببینیم که از سه میلیارد متر مکعب آب های سطحی و زیرزمینی که برداشت و برای کشاورزی استفاده می کنیم چند تن و با چه ارزشی محصول تولید می کنیم. بهره وری ما در بخش کشاورزی، یک پنجم الی یک هفتم دنیا بوده و از یک متر مکعب آب، نیم کیلو محصول تولید می کنیم که با افزایش بهره وری و اصلاح الگوی کشت می توانیم آن را به 3 کیلو افزایش دهیم.

غفارزاده در مورد عوارض آب چاه ها در صورت مصرف مازاد، گفت: هر چاه مجاز یک پروانه دارد که میزان ساعات و حجم آب دارای اجازه مصرف در آن ثبت شده و کشاورزان باید نسبت به حجم آب مجاز خود برنامه ریزی کنند اما بعضی کشاورزان بدون در نظر گرفتن حجم آب مجاز، اقدام به افزایش سطح زیر کشت می کنند که این امر باعث اتمام زودتر از موقع آب مجاز و افزایش برداشت از چاه می شود که در نتیجه با قطعی برق مواجه می شوند و در صورت تمدید در شورای حفاظت استان برای هر متر مکعب آب مازاد از حجم پروانه، پول بالاتری گرفته می شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان از برنامه مشترک این شرکت با سازمان جهاد کشاورزی استان در خصوص حفظ ذخایر آب های زیرزمینی در سه دشت بحرانی مرد، شبستر و سراب خبر داد که جهاد کشاورزی استان برنامه هایی برای کشاورزان تنظیم می کند که در هر ماه سال، چه مقدار آب استفاده کنند تا اضافه برداشت اتفاق نیفتد تا هم کشاورز جریمه ندهد و هم آب های زیرزمینی برجا بماند.

شهرام شفیعی، معاون سازمان جهاد کشاورزی و رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان در خصوص مطالب ارائه شده از طرف پسته کاران ایلخچی گفت: در بحث الگوی کشت، سند تحولی الگوی کشت برای تمام شهرستان ها تدوین و از 9 سال قبل ابلاغ شده است و سند آمایش سرزمینی کشاورزی آماده بوده که الگوی کشت هر منطقه مشخص شده و در اختیار ادارات جهاد کشاورزی شهرستان ها و مراکز خدمات کشاورزی دولتی و غیر دولتی قرار داده شده است.

معاون سازمان جهاد کشاورزی استان افزود: با حساسیت وزارت جهاد کشاورزی، سند اصلاح الگوی کشت توسط معاون اول رئیس جمهور رونمایی شده و در سطح استان و کشور عملیاتی شده است. مشکل بخش کشاورزی، محدودیت منابع بوده و تلاش برای اصلاح الگوی کشت ناشی از آن است.

شفیعی ادامه داد: محدودیت های منابع در شهرستان اسکو بالا بوده و E.C آب بالای 2000 و محدودیت برای اجرای آبیاری تحت فشار وجود دارد و عدم همراهی کشاورزان باعث شده است در 1000 هکتار از اراضی منطقه ایلخچی در اجرای آبیاری تحت فشار مشکل داشته باشیم و تنها در 35 هکتار از این اراضی، آبیاری قطره ای انجام داده اند برای آبیاری تحت فشار، از طرف دولت، 70 درصد هزینه به صورت سوبسید داده می شود. از اتاق بازرگانی تبریز درخواست داریم برای ترویج آبیاری قطره ای کمک کند.

رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان در خصوص توسعه باغات پسته در ایلخچی گفت: هر هکتار باغ پسته 12000 مترمکعب آب نیاز دارد و باید در توسعه باغات پسته، ظرفیت منابع آبی در نظر گرفته شود. در راستای ذخیره آب، قرار گرفتن در حوضه دریاچه ارومیه، اراضی آبی را کاهش می دهیم و ناگزیر هستیم با افزایش بهره وری میزان تولید را بالا ببریم.

معاون سازمان جهاد کشاورزی استان ادامه داد: مجوز خانه باغ و فنس و دیوار کشی و عوارض آب، قوانین و ضوابط خاص خود را دارد و اقدام خارج از آن ممکن نیست و در خصوص آمار اراضی باغی و زراعی استان، لازم به ذکر است که تمامی روستاها به تفکیک، هم آمار اراضی و هم برنامه های کاداستر دارند و برنامه بهره برداری در سامانه پهنه بندی سازمان جهاد ثبت می شود و کود مورد نیاز کشاورزان به صورت مکانیزه و بر اساس آمار اراضی و ارائه کد ملی کشاورزان از طریق سامانه پهنه بندی تخصیص می یابد.

آقاخان بهزاد، مدیر سابق مجتمع های کشت و صنعت و متخصص آگروتکنولوژی پیشنهاد کرد که اتاق بازرگانی تبریز به بحث بررسی و تدوین استراتژی توسعه کاشت پسته ورود کند.

بهزاد افزود: ۱۰ سال قبل در مغان نسبت به کاشت پسته اقدام کردیم و تجربه ای که حاصل شد این بود که برای هر منطقه سازگاری گونه های مختلف باید در نظر گرفته شود و پسته باید سرمای بالای صفر درجه ببیند تا به بار بنشیند. پیشنهاد می شود در ایلخچی، هر گونه ای که توسعه یافته، باغ مادری توسط مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ایجاد شود تا نهال مناسب با شرایط اقلیمی منطقه تهیه شود.

محمد زرین بال، عضو هیات علمی مرکز آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان با ارائه گزارشی از بازدید متخصصین و مسئولان پژوهشگاه پسته کشور از استان گفت: در کل کشور 530 هزار هکتار باغات پسته داریم که ۱۰۰ هزار هکتار آن مربوط به نهال و ۴۳۰ هزار هکتار آن درختان بارور است. میانگین عملکرد پسته در کشور، 930 کیلو در هر هکتار و در آمریکا، 3000 کیلو در هر هکتار است.

زرین بال گفت: پسته، ۲۳ آفت و ۳ بیماری مهم در کشور دارد و در مناطق بیشتری گسترش یافته از جمله در حاشیه قزل اوزن زنجان و با توجه به مزیت نسبی و قیمت بالا با عملکرد پایین هم، کاشت آن برای کشاورز صرفه و توجیه دارد و سیاست موسسه تحقیقات علوم باغی این است که کاشت پسته را در سایر استان ها محدود کند و بلایی که استان کرمان را مبتلا ساخت (پایین آمدن سطح آب های زیرزمینی به عمق 500 متر)، در سایر استان ها تجربه نشود.

رضا انوری، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان اسکو گفت: در سال های گذشته هرسال به طور متوسط، 70 هکتار توسعه باغات پسته را در بخش ایلخچی شاهد بودیم و توسعه باغات پسته، مهاجرت معکوس را در بخش موجب شده بود اما این روند متوقف شده است. در این بخش، 1000 تن تولید پسته داریم و کیفیت پسته این بخش در مقایسه با اکثر نقاط بالاتر است و بسیر پسته نداریم. تبدیل اراضی کشاورزی بخش به قطعات کوچک تر مشکلاتی را در مسائل بهره وری و ارائه خدمات به وجود می آورد.

در این جلسه در خصوص بررسی مشکلات کشاورزان بخش ایلخچی، مقرر شد کارگروه زراعت، باغبانی، امور دام و طیور کمیسیون، جلسه تخصصی با حضور مسئولان سازمان های مرتبط و واحدهای مرتبط جهاد کشاورزی استان و نمایندگان بهره برداران و جوامع محلی برگزار کند.